

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 216

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 23 martie 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
2.	— Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 23/2013 privind constituirea unor grupuri parlamentare de prietenie 2
3.	— Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 12/2013 privind aprobarea componenței nominale a Delegației Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei 2
4.	— Hotărâre pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 26/2013 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova 3
DECRETE	
316.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător 3
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 717 din 29 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală	4–10
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
171.	— Hotărâre pentru declararea zilei de 24 martie 2016 zi de doliu național pe teritoriul României 10
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
2.	— Regulament privind aplicarea principiilor de guvernanță corporativă de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară 11–16

HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRÂRE**pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 23/2013
privind constituirea unor grupuri parlamentare de prietenie**

În temeiul prevederilor art. 5 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 4/1992, republicat,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Parlamentului României nr. 23/2013 privind constituirea unor grupuri parlamentare de prietenie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 228 din 20 aprilie 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La punctul 52 — Grupul parlamentar de prietenie cu Ucraina:

— domnul deputat Amet Varol, Grupul parlamentar al minorităților naționale, este desemnat în calitatea de membru

pe locul rămas vacant ca urmare a încetării mandatului de deputat al domnului Gheorghe Coman.

2. La punctul 70 — Grupul parlamentar de prietenie cu Republica Islamică Iran:

— domnul senator Vochițoiu Haralambie, Grupul parlamentar U.N.P.R., este desemnat în funcția de președinte pe locul rămas vacant ca urmare a încetării mandatului de senator al domnului Roșca-Stănescu Sorin-Ștefan.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 22 martie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEAp. PREȘEDINTELE SENATULUI,
AUGUSTIN-CONSTANTIN MITU

București, 22 martie 2016.

Nr. 2.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

HOTĂRÂRE**pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului
României nr. 12/2013 privind aprobarea componenței
nominale a Delegației Parlamentului României la Adunarea
Parlamentară a Consiliului Europei**

În temeiul prevederilor art. 6 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 4/1992, republicat,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Parlamentului României nr. 12/2013 privind aprobarea componenței nominale a Delegației Parlamentului României la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 11 februarie 2013, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— la capitolul II „Membri supleanți” punctul 7, este numită doamna deputat Grecea Maria, Grupul parlamentar P.N.L., pe locul rămas vacant ca urmare a încetării mandatului de deputat al domnului Nicolescu Theodor-Cătălin.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 22 martie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,

AUGUSTIN-CONSTANTIN MITU

București, 22 martie 2016.

Nr. 3.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR **SENATUL**

HOTĂRÂRE
pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului
României nr. 26/2013 privind aprobarea componenței
nominale a Comisiei comune pentru integrare europeană
dintre Parlamentul României și Parlamentul
Republicii Moldova

În temeiul art. 67 din Constituția României, republicată,

Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Anexa la Hotărârea Parlamentului României nr. 26/2013 privind aprobarea componenței nominale a Comisiei comune pentru integrare europeană dintre Parlamentul României și Parlamentul Republicii Moldova, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 26 februarie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— la secțiunea „CAMERA DEPUTAȚILOR”, domnul deputat Tinel Gheorghe, Grupul parlamentar al PNL, este desemnat în calitate de membru al comisiei în locul domnului deputat Corneliu-Mugurel Cozmanciuc.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și de Senat în ședința comună din 22 martie 2016, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
AUGUSTIN-CONSTANTIN MITU

București, 22 martie 2016.
Nr. 4.

D E C R E T E

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind eliberarea din funcție a unui judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 83 alin. (1) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 223/2016,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — La data de 28 martie 2016, domnul Gabriel Uță, judecător la Tribunalul Covasna, se eliberează din funcție ca urmare a respingerii cererii de acordare a avizului anual al Consiliului Superior al Magistraturii pentru menținerea în funcție după vârsta de 65 de ani.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 21 martie 2016.
Nr. 316.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 717

din 29 octombrie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, excepție ridicată de Alexandru Mihail Boțianu în Dosarul nr. 7.932/102/2012 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 280D/2015.

2. La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției, asistat de avocatul Mihail Fintoc. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției a depus la dosar Adresa Colegiului Medicilor din România nr. 6.514 din 8 septembrie 2015 privind opinia în legătură cu modul de interpretare a sintagmei „funcționar public” la care se face referire în titlul XII din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății — și anume în art. 375, devenit art. 381, în urma republicării legii — din perspectiva art. 175 din Codul penal, un înscris privind modul de calcul al salariului pe luna ianuarie 2014 și note scrise prin care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul apărătorului autorului excepției, care solicită admiterea acesteia, pentru argumentele invocate în fața Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie. În acest sens arată, în esență, că ceea ce se critică este interpretarea dată dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. Prin această decizie, instanța supremă a stabilit că medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal. Apărătorul autorului excepției consideră că sintagma „funcție publică de orice natură” cuprinsă în dispozițiile de lege criticate a generat o practică judecătorească neunitară și că interpretarea dată de instanța supremă, prin decizia mai sus menționată, încalcă principiul accesibilității și previzibilității legii, principiul prevăzută de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În acest sens arată că, în considerentele Deciziei nr. 26 din 3 decembrie 2014, Înalta Curte analizează toate ipotezele cuprinse în alin. (1) lit. a), b) și c) și în alin. (2) din art. 175 al noului Cod penal și, prin excludere, concluzionează că medicul

angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate se încadrează în dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal. Astfel, conținutul normei de incriminare este determinat prin analogie și este confuz și neclar, din moment ce nu a fost clar pentru instanțele judecătorești care au pronunțat soluții diferite. Arată că problema de drept în discuție este una mai veche și face trimitere la dispozițiile art. 147 raportat la art. 145 din Codul penal din 1969, cu privire la care, în doctrina vremii, s-a considerat că noțiunea de funcționar în sensul legii penale este mai largă decât cea de funcționar în sensul dreptului „muncitoresc” (cu referire la dreptul muncii) și administrativ. Menționează că, anterior anului 1948, medicii nu au fost considerați funcționari publici și nici asimilați acestora, situația schimbându-se în jurul anului 1951, odată cu încercarea de a încadra cât mai multe din profesiile intelectuale în categoria funcționarilor publici. Această interpretare nu se mai justifică, însă, în prezent, având în vedere că, după 1989, au apărut legi speciale privind organizarea și funcționarea diverselor profesii. Referitor la încălcarea art. 15 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”, arată că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal vin în contradicție cu Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, care — la art. 375, devenit art. 381, în urma republicării legii — prevede că medicul nu este funcționar public și nu poate fi asimilat acestuia. În acest sens face analogie și cu profesia de avocat. Arată, de asemenea, că există discriminare între medicii care lucrează în sistemul de sănătate public și cei din sistemul privat, care nu sunt considerați funcționari publici, deși toți medicii exercită aceeași profesie, stabilesc aceleași raporturi cu pacienții, sunt încadrați cu contract de muncă și sunt remunerați din bani privați, având în vedere că o parte din sumele încasate de medici, indiferent de sistemul din care fac parte, public sau privat, provin de la casa de asigurări de sănătate. În concluzie, consideră că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal sunt neconstituționale, în măsura în care includ și pe medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate.

5. Autorul excepției de neconstituționalitate, solicitând admiterea acesteia, reiterează motivele invocate în notele scrise depuse la dosar. În acest sens invocă prevederile Legii nr. 95/2006 și ale Codului deontologic al medicilor, arătând că acest cod este bazat pe principiile morale stabilite de Hippocrate, care trebuie avute în vedere inclusiv cu ocazia evaluării comportamentului medicului din punct de vedere juridic. Totodată, face o amplă prezentare a unor aspecte specifice activității medicale și depune, din nou, note scrise.

6. Reprezentantul Ministerului Public arată, cu privire la admisibilitatea excepției de neconstituționalitate, că, pentru a pronunța hotărârea de condamnare în baza legii vechi, instanța a făcut o evaluare atât a legii noi, cât și a celei vechi. Presupunând că, în baza legii noi, medicul nu ar mai fi fost considerat funcționar public, atunci soluția ar fi fost una de achitare. Existând această evaluare a legii noi și a celei vechi,

pe baza căreia instanța a ajuns la concluzia că legea veche este mai favorabilă, este evident că legea nouă a fost luată în considerare așa cum ea a fost interpretată de Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel încât dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din noul Cod penal au legătură cu soluționarea cauzei și, prin urmare, excepția de neconstituționalitate este admisibilă. Pe fondul excepției pune concluzii de respingere ca neîntemeiată. Astfel, în ceea ce privește primul argument adus de autorul excepției — și anume că interpretarea dată dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal de către Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 26/2014, este absolut imprevizibilă, inculpatul neștiind cum să își conformeze conduita acestei interpretări —, arată că inculpatul a săvârșit faptele sub imperiul vechiului Cod penal, astfel că îi era aplicabil art. 147 din Codul penal din 1969, cu privire la care a existat o jurisprudență constantă a instanței supreme, în sensul că diverse categorii profesionale, inclusiv cea de medic, se încadrează în noțiunea de funcționar public. Prin urmare, nu a existat niciun fel de incertitudine jurisprudențială până la momentul apariției noului Cod penal. Inculpatul susține că ar fi intervenit o atare incertitudine după data de 1 februarie 2014, întrucât, în baza art. 175 din noul Cod penal, unele instanțe ar fi pronunțat soluții de achitare, considerând că medicul nu ar fi funcționar public sau că ar fi funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) din noul Cod. Sub aspectul invocării art. 7 referitor la legalitatea incriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale arată că, în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului admite că absența unei interpretări jurisprudențiale accesibile și, în mod rezonabil, previzibile poate conduce la constatarea existenței unei încălcări a drepturilor garantate de art. 7 din Convenție. În speța care a generat Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, Curtea Supremă a Spaniei și-a schimbat, într-un mod într-adevăr imprevizibil, o jurisprudență care durase douăzeci de ani, ceea ce a dus — pentru o persoană care fusese condamnată anterior și se aștepta, în mod rezonabil, să fie liberată condiționat — la prelungirea termenului la împlinirea căruia putea cere liberarea condiționată cu vreo nouă ani de zile. Or, nu aceasta este situația în speța de față, în care este vorba de un proces natural de formare a unei jurisprudențe în urma intrării în vigoare a noului Cod penal, lucru firesc, care se întâmplă ori de câte ori intervine o nouă prevedere legală. La pct. IV din Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 sunt arătate punctele de vedere comunicate de instanțele judecătorești și reiese că opinia majoritară a fost aceea că medicul este funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. c) din Codul penal, a doua opinie a fost aceea că medicul este funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, existând foarte puține puncte de vedere cum că ar fi funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal, singura variantă care i-ar fi fost favorabilă autorului excepției, întrucât el era acuzat că a luat mită pentru a-și îndeplini atribuțiile de serviciu. Este irelevant dacă medicul este considerat funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua sau în sensul art. 175 alin. (1) lit. c) din Codul penal, pentru că în ambele cazuri inculpatul este condamnat. Pronunțarea unei singure hotărâri de achitare — care aparține Înaltei Curți și prin care se reține că medicul ar fi funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) din Codul penal — în perioada de timp de la intrarea în vigoare a noului Cod penal și până la apariția Deciziei nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, perioadă care a fost una extrem de scurtă, nu poate duce la concluzia că a existat o incertitudine jurisprudențială.

7. Reprezentantul Ministerului Public mai arată că se invocă de către autorul excepției și încălcarea art. 16 din Constituție, întrucât nu ar exista nicio justificare pentru ca medicul care este remunerat din fonduri publice să fie tratat diferit de medicul care

nu e remunerat din fonduri publice. Consideră că este evident că cele două categorii sunt diferite și regimul lor este diferit, iar criteriul remunerării din fonduri publice pentru încadrarea sau nu în noțiunea de funcționar public prevăzută la art. 175 alin. (2) din Codul penal a fost reținut chiar de către Curtea Constituțională în jurisprudența sa, și anume în Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014), prin care Curtea s-a pronunțat asupra unei inițiative legislative de modificare a conținutului infracțiunii de conflict de interese prin excluderea anumitor categorii de demnitari de la posibilitatea de a fi subiecți activi ai acestei infracțiuni. Prin urmare, referitor la criteriul criticat de autorul excepției, Curtea Constituțională a constatat că nu este unul discriminatoriu. În al treilea rând, referitor la susținerea autorului excepției potrivit căreia este inadmisibil ca noțiunea de „funcționar public” să primească interpretări diferite în dreptul administrativ și în dreptul penal, arată că o asemenea diferențiere există deja în jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu, în Decizia nr. 1.611 din 20 decembrie 2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 106 din 9 februarie 2012) și în Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, menționată anterior, prin care Curtea a arătat că noțiunile de „funcționar public” sunt diferite în cele două ramuri de drept. În fine, consideră vădit inadmisibilă cererea autorului excepției adresată Curții Constituționale pentru a pronunța o soluție în sensul că medicul ar fi funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, întrucât Curtea nu poate interpreta legea, acest atribut revenind instanțelor judecătorești.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

8. Prin Încheierea din 5 februarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 7.932/102/2012, **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal**. Excepția a fost ridicată de Alexandru Mihail Boțianu cu ocazia soluționării apelului formulat într-o cauză penală în care inculpatul a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunilor de luare de mită și de primire de foloase necuvenite, prevăzute de art. 254 alin. 1 și de art. 256 alin. 1 din Codul penal din 1969, care corespund incriminării cuprinse în art. 289 alin. (1) din noul Cod penal.

9. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor, ale art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și la principiul potrivit căruia „*nimeni nu este mai presus de lege*”, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 26 alin. (1) referitor la ocrotirea vieții intime, familiale și private și ale art. 45 privind libertatea economică, precum și ale art. 11 alin. (1) și (2) privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitor la preeminența tratatelor internaționale privind drepturile omului asupra legilor interne, raportate la prevederile art. 7 paragraful 1 privind legalitatea incriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, arată că legea penală este de strictă interpretare și nimeni nu poate fi condamnat în mod arbitrar, doar prin analogie cu alte categorii sociale, în absența unui text de lege clar și neechivoc. Consideră că interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, constituie o aplicare extensivă a legii penale, în lipsa, cel puțin, a unei

interpretări jurisprudențiale accesibile și rezonabil previzibile. În acest sens invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia art. 7 paragraful 1 din Convenție, și anume principiile enunțate de Curtea de la Strasbourg în considerentele Hotărârii din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 23 iunie 2010.

10. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 15 privind universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor, autorul excepției consideră că art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal este în vădită contradicție cu art. 375 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006) — devenit art. 381 din același act normativ, în urma republicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 652 din 28 august 2015 — potrivit căruia „(1) În scopul asigurării în orice împrejurare a intereselor pacientului, profesia de medic are la baza exercitării sale independența și libertatea profesională a medicului, precum și dreptul de decizie asupra hotărârilor cu caracter medical. (2) Având în vedere natura profesiei de medic și obligațiile fundamentale ale medicului față de pacientul său, medicul nu este funcționar public și nu poate fi asimilat acestuia. (3) În legătură cu exercitarea profesiei și în limita competențelor profesionale, medicului nu îi pot fi impuse îngrădiri privind prescripția și recomandările cu caracter medical, avându-se în vedere caracterul umanitar al profesiei de medic, obligația medicului de deosebit respect față de ființa umană și de loialitate față de pacientul său, precum și dreptul medicului de a prescrie și de a recomanda tot ceea ce este necesar din punct de vedere medical pacientului.” Susține că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție au o formulare ambiguă, neclară, imprevizibilă pentru un cetățean care nu dispune de o pregătire juridică temeinică și care trebuie să discearnă între interpretarea doctrinară specifică dreptului penal, cea folosită în dreptul administrativ și cea din dreptul civil.

11. Autorul excepției consideră că formularea ambiguă a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal creează discriminare prin stabilirea unor regimuri sancționatorii diferențiate pentru medicii care lucrează în sistemul de sănătate public și cei din sistemul privat. Astfel, potrivit interpretării date de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, doar medicii din sistemul public sunt considerați a fi funcționari publici, cu toate că desfășoară o activitate profesională liberală la fel ca și cei din sistemul privat, ceea ce duce la încălcarea art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și principiul potrivit căruia „nimeni nu este mai presus de lege”.

12. Susține că o eventuală condamnare în baza unui text de lege neclar și a unei interpretări excesiv de dezavantajoase a Înaltei Curți de Casație și Justiție constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituție. Jurisprudența trebuie astfel orientată încât să respecte spiritul legii, nicidecum să acopere lacunele acesteia. O clarificare a acestui text este imperios necesară, fiind atributul exclusiv al legiuitorului să intervină, nicidecum al jurisprudenței. Consideră că încadrarea medicului din sistemul public de sănătate în categoria funcționarilor publici, ca subiect activ al infracțiunii de luare de mită, este realizată de instanța supremă — în demersul unificării practicii judiciare — în absența unor prevederi legale explicite și, mai mult decât atât, în vădită contradicție cu dispozițiile Legii nr. 95/2006, potrivit cărora medicul nu este funcționar public. Subliniază necesitatea elaborării unei definiții de o precizie absolută a „funcției publice”, legiuitorul fiind obligat să prezinte o enumerare limitativă în acest

sens, întrucât este inadmisibil într-un stat de drept ca o noțiune juridică să aibă interpretări diferite în dreptul penal față de dreptul civil și de dreptul administrativ.

13. De asemenea consideră că dispozițiile de lege criticate aduc atingere și dreptului la ocrotirea vieții intime, familiale și private și libertății economice prevăzute de art. 26 alin. (1) și de art. 45 din Constituție. Cu privire la dreptul medicului de a-și exercita profesia face trimitere la prevederile Legii nr. 95/2006 și ale Codului deontologic al medicilor, cod bazat pe principiile morale stabilite de Hippocrate, care trebuie avute în vedere inclusiv cu ocazia evaluării juridice a comportamentului medicului. Astfel, afirmă că Hippocrate enumera foarte precis persoanele de la care medicul nu are voie să primească o răsplată materială, și anume de la familia maestrului său și de la cei săraci.

14. În fine, susține că medicul curant ar putea fi încadrat în categoria persoanelor asimilate funcționarului public, potrivit alin. (2) teza a doua a art. 175 din Codul penal, care vizează „persoana care exercită un serviciu de interes public” și „care este supusă controlului ori supravegherii acestora [autorităților publice] cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public”. Or, prin aplicarea acestor prevederi, ar deveni incidente dispozițiile alin. (2) al art. 289 din Codul penal, care limitează faptele de corupție doar la cele care privesc încălcări ale atribuțiilor de serviciu și nicidecum recompensarea unor acte performante, necesare și utile.

15. **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că infracțiunile de luare de mită și de primire de foloase necuvenite, reglementate în art. 254 alin. 1, respectiv art. 256 alin. 1 din vechiul Cod penal, în vigoare la data presupusei săvârșiri a faptelor de către inculpat, se regăsesc în actuala reglementare, respectiv în art. 289 alin. (1) din Codul penal. Calitatea de subiect activ calificat a inculpatului era dată de încadrarea acestuia în categoria persoanelor prevăzute de art. 147 alin. 1 din vechiul Cod penal, reglementare care se regăsește în art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal actual, așa cum, de altfel, a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, potrivit căreia medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal. Din această perspectivă, instanța apreciază că dispozițiile de lege criticate nu vin în contradicție cu prevederile din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate de autorul excepției. Astfel, nu sunt încălcate prevederile art. 11 alin. (1) și (2) și ale art. 20 din Constituție raportate la art. 7 paragraful 1 din Convenție, deoarece faptele de luare de mită și de primire de foloase necuvenite săvârșite de către o persoană dintre cele prevăzute de art. 147 alin. 1 din vechiul Cod penal [art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din actualul Cod penal] constituiau infracțiuni la momentul presupusei săvârșiri a lor de către inculpat. Situația acestuia de medic angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, care îi dă calitatea de subiect activ calificat cerută pentru cele două infracțiuni, este total diferită față de situația reclamantilor din Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*. Instanța consideră că dispozițiile de lege criticate nu aduc atingere nici prevederilor art. 15 din Constituție, deoarece art. 375 din Legea nr. 95/2006 nu face referire la noțiunea de „funcționar public” definită în art. 175 din Codul penal, ci la noțiunea definită în art. 2 alin. (2) din Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, potrivit căruia „Funcționarul public este persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică”. În

sensul Legii nr. 188/1999 medicul nu este funcționar public, deoarece el nu este numit, în condițiile legii, într-o funcție publică. Totodată, potrivit art. 375 alin. (3) din Legea nr. 95/2006 (în forma anterioară republicării), medicului nu îi pot fi impuse îngrădiri cu privire la „*prescripția și recomandările cu caracter medical*”, iar independența, libertatea profesională și dreptul de decizie al medicului sunt statuate doar cu privire la „*hotărârile cu caracter medical*”, așa cum reiese din art. 375 alin. (1) din același act normativ. În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, instanța apreciază că cele două alineate ale art. 175 din Codul penal acoperă ipoteze diferite pentru medicii angajați cu contract de muncă în sistemul public de sănătate față de cei din sistemul privat, astfel încât nu poate fi primită susținerea autorului excepției privind pretinsa discriminare între cele două categorii de medici. De asemenea consideră că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal sunt accesibile și previzibile, nefiind încălcate nici prevederile art. 21 alin. (3), art. 26 alin. (1) și art. 45 din Constituție.

16. Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

17. **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. În acest sens arată că, prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal. Instanța supremă a considerat că, în înțelesul legii penale, noțiunile de „*funcționar public*” și de „*funcționar*” au o semnificație mai largă decât aceleași noțiuni din dreptul administrativ, datorită atât caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și faptului că exigențele de apărare a patrimoniului și de promovare a intereselor colectivității impun o mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal. Scopul utilizării de către legiuitor a expresiei „*funcție publică de orice natură*”, iar nu „*funcție publică*”, a fost acela de a evita existența unei suprapunerii între noțiunea de „*funcție publică*” în sensul Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și expresia utilizată în cuprinsul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, pentru a delimita sfera persoanelor care au calitatea de „*funcționar public*” în accepțiunea legii penale. Caracterul liberal al profesiei de medic nu poate justifica lipsa răspunderii penale pentru infracțiunea de luare de mită în cazurile în care medicul condiționează actul medical la care este obligat profesional, moral și legal, de banii sau alte foloase care nu i se cuvin și pe care, direct sau indirect, le pretinde, primește ori le acceptă. Totodată, în raport cu importanța serviciului public de sănătate, pacienții nu pot fi lăsați neprotejați de legea penală, pe considerentul că eventualele acte de pretindere sau primire de sume de bani ori alte foloase de către medicul care funcționează în cadrul sistemului sanitar pot fi integrate sferei de incidență a unor dispoziții normative nepenale. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal față de art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție consideră că aceasta nu poate fi reținută. Astfel, dispozițiile de lege criticate, care stabilesc că persoana care — cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație — exercită o funcție publică de orice natură are calitatea de funcționar public nu aduc atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii, întrucât se aplică tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare. În

acest sens, Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, iar violarea principiului egalității și nediscriminării ar putea exista atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 21 din Constituție, arată că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal nu încalcă principiul liberului acces la justiție, respectiv dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil. Referitor la celelalte susțineri ale autorului excepției precizează că acestea nu pot fi considerate veritabile critici de neconstituționalitate, întrucât au, mai degrabă, caracterul unor nemulțumiri atât față de modul de redactare a actului normativ, cât și față de interpretarea și aplicarea acestuia. În fine, arată că prevederile art. 26 alin. (1) și ale art. 45 din Constituție nu au incidență în cauza de față.

18. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

19. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

20. Potrivit încheierii de sesizare, obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal. Din notele scrise ale autorului excepției, depuse în motivarea criticii, reiese, însă, că aceasta privește dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2015. Prin decizia menționată, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că „*medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal*”. Prin urmare, Curtea se va pronunța asupra dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. Textul de lege criticat are următorul cuprins: „*Funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: b) exercită [...] o funcție publică de orice natură*”.

21. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor cetățenilor, ale art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și la principiul potrivit căruia „*nimeni nu este mai presus de lege*”, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil, ale art. 26 alin. (1) referitor la ocrotirea vieții intime, familiale și private și ale art. 45 privind libertatea economică, precum și ale art. 11

alin. (1) și (2) privind dreptul internațional și dreptul intern și ale art. 20 referitor la preeminența tratatelor internaționale privind drepturile omului asupra legilor interne, raportate la prevederile art. 7 paragraful 1 privind legalitatea incriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

22. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că obiectul acesteia îl constituie dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală. Prin decizia menționată, Înalta Curte a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Târgu Mureș, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie (în Dosarul nr. 7.932/102/2012 al acestei instanțe, dosar în care a fost ridicată și prezenta excepție de neconstituționalitate) — care a solicitat pronunțarea unei hotărâri prealabile în vederea rezolvării de principiu a modalității de interpretare a dispozițiilor art. 175 din Codul penal, respectiv dacă medicul chirurg angajat cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate, trimis în judecată sub acuzația săvârșirii infracțiunii de luare de mită prevăzute de dispozițiile art. 289 alin. (1) din Codul penal, se încadrează în categoria funcționarilor publici prevăzută la art. 175 alin. (1) lit. c) din Codul penal sau în categoria funcționarilor publici prevăzută la art. 175 alin. (2) din Codul penal —, și a stabilit că medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal.

23. Pentru a ajunge la această interpretare, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a analizat, prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, scopul utilizării de către legiuitor, în dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, a expresiei „*funcție publică de orice natură*”, iar nu „*funcție publică*”, și anume acela de a evita existența unei suprapunerii între noțiunea de „*funcție publică*” în sensul Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici (republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 29 ianuarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, și expresia utilizată în cuprinsul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal, pentru a delimita sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public în accepțiunea legii penale. Astfel, instanța supremă a reținut că sintagma „*funcție publică de orice natură*”, în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) din Codul penal, definește o categorie mai largă decât funcția publică așa cum este ea înțeleasă în dreptul administrativ, iar noțiunea de „*funcționar public*” este mai cuprinzătoare decât cea la care se referă art. 2 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

24. Anterior intrării în vigoare a noului Cod penal, Curtea Constituțională a statuat — referitor la art. 147 din Codul penal din 1969, care lămură înțelesul noțiunilor de „*funcționar public*” și „*funcționar*” — că reglementarea prin lege implică definirea de către însăși autoritatea legiuitoare a termenilor pe care îi folosește, cu condiția să nu fie vorba de termeni definiți prin Constituție, în acest caz legiuitorul având obligația să nu se abată de la sensul termenilor în cauză, stabilit prin Legea fundamentală. Libertatea legiuitorului de a defini noțiunile cu care operează în procesul de reglementare poate da naștere la diferențe în determinarea conținutului și a înțelesului aceluiași termen, în raport cu domeniul reglementat. Faptul poate genera dificultăți de interpretare cu ocazia aplicării dispozițiilor legale care conțin noțiuni omonime folosite cu sens diferit, dar — în măsura în care nu se abate de la Constituție — nu este neconstituțional (Decizia nr. 176 din 18 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 24 iulie 2002).

25. Cu privire la caracterul autonom al noțiunii de „*funcționar public*”, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că semnificația noțiunii de „*funcționar public*” din dreptul penal nu este echivalentă cu cea de „*funcționar*” din dreptul administrativ. Potrivit legii penale, noțiunile de „*funcționar public*” și de „*funcționar*” au un înțeles mai larg decât acela din dreptul administrativ, datorită atât caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și faptului că exigențele de apărare a avutului și de promovare a intereselor colectivității impun o cât mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal (Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 29 ianuarie 2014).

26. Curtea constată că legiuitorul noului Cod penal, pe de o parte, a renunțat la definiția legală a noțiunii de „*funcționar*”, iar, pe de altă parte, a urmărit să dea o definiție mai detaliată a noțiunii de „*funcționar public*” față de cea prevăzută de art. 147 din Codul penal din 1969. Astfel, potrivit art. 175 alin. (1) din noul Cod penal, „*funcționarul public*” este „*persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație: a) exercită atribuții și responsabilități, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătorești; b) exercită o funcție de demnitate publică sau o funcție publică de orice natură; c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat, atribuții legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia*”, iar, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, „*este considerată funcționar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public*”.

27. Prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut, cu privire la caracterul liberal al profesiei de medic, că acesta nu poate justifica lipsa răspunderii penale pentru infracțiunea de luare de mită în cazurile în care medicul condiționează actul medical, la care este obligat profesional, moral și legal, de banii sau foloasele care nu i se cuvin și pe care, direct sau indirect, le pretinde, le primește ori le acceptă. În acest sens, prin Decizia nr. 2 din 15 ianuarie 2014, citată anterior, Curtea Constituțională a statuat — referindu-se la ambele reglementări, atât la Codul penal din 1969, cât și la noul Cod penal — că excluderea persoanelor care exercită profesii liberale din sfera de incidență a răspunderii penale în materia infracțiunilor de serviciu și de corupție nu constituie un criteriu obiectiv în funcție de care se poate justifica intervenția legiuitorului. Așa fiind, Curtea a apreciat, prin decizia mai sus menționată, că determinante pentru includerea sau excluderea persoanelor de la incidența normei penale sunt criteriile precum natura serviciului prestat, temeiul juridic în baza căruia se prestează respectiva activitate sau raportul juridic dintre persoana în cauză și autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane juridice de interes public.

28. Curtea reține că, în raport cu importanța serviciului public de sănătate, pacienții nu pot fi lăsați neprotejați de legea penală, astfel încât dispozițiile art. 381 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, potrivit căreia medicul nu este funcționar public și nu poate fi asimilat acestuia, nu pot conduce la excluderea acestuia din sfera funcționarilor publici reglementată de Codul penal, textul invocat referindu-se exclusiv la natura profesiei de medic și la obligațiile fundamentale ale medicului față de pacientul său. Astfel fiind, dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a

Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu încalcă prevederile constituționale ale art. 15 alin. (1), potrivit căruia „cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea”.

29. Curtea constată că interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin decizia mai sus menționată, sintagmei „funcție publică de orice natură” din cuprinsul dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal — în sensul că medicul angajat cu contract de muncă într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate are calitatea de funcționar public — se greșează pe un proces natural de formare a unei jurisprudențe în urma intrării în vigoare a noului Cod penal, jurisprudență care vine în continuarea celei existente cu privire la art. 147 din Codul penal din 1969, potrivit căreia medicul era considerat funcționar public. Prin urmare, dispozițiile de lege criticate nu au o formulare ambiguă, neclară și imprevizibilă pentru un cetățean care nu dispune de o pregătire juridică temeinică și care trebuie să discearnă între interpretarea doctrinară specifică dreptului penal, cea folosită în dreptul administrativ și cea din dreptul civil, cum susține autorul excepției, astfel că nu încalcă cerințele de claritate, accesibilitate și previzibilitate a legii impuse de art. 7 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și nu conduc la o aplicare extensivă, prin analogie, a legii penale.

30. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, art. 7 paragraful 1 din Convenție, care consacră principiul legalității incriminării și pedepsei (*nullum crimen, nulla poena sine lege*), pe lângă interzicerea, în mod special, a extinderii conținutului infracțiunilor existente asupra unor fapte care, anterior, nu constituiau infracțiuni, prevede și principiul potrivit căruia legea penală nu trebuie interpretată și aplicată extensiv în defavoarea acuzatului, de exemplu, prin analogie. Rezultă, astfel, că legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, a nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora. Totodată, Curtea de la Strasbourg a statuat că noțiunea de „drept” folosită la art. 7 corespunde celei de „lege” care apare în alte articole din Convenție și înglobează atât prevederile legale, cât și practica judiciară, presupunând cerințe calitative, îndeosebi cele ale accesibilității și previzibilității [Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, Hotărârea din 22 iunie 2000, pronunțată în Cauza *Coëme și alții împotriva Belgiei*, paragraful 145, Hotărârea din 7 februarie 2002, pronunțată în Cauza *E.K. împotriva Turciei*, paragraful 51, Hotărârea din 29 martie 2006, pronunțată în Cauza *Achour împotriva Franței*, paragrafele 41 și 42, Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 33 și 34, Hotărârea din 12 februarie 2008, pronunțată în Cauza *Kafkaris împotriva Ciprului*, paragraful 140, Hotărârea din 20 ianuarie 2009, pronunțată în Cauza *Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei*, paragrafele 107 și 108, Hotărârea din 17 septembrie 2009, pronunțată în Cauza *Scoppola împotriva Italiei* (nr. 2), paragrafele 93, 94 și 99, Hotărârea din 21 octombrie 2013, pronunțată în Cauza *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 78, 79 și 91]. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că semnificația noțiunii de previzibilitate depinde într-o mare măsură de conținutul textului despre care este vorba și de domeniul pe care îl acoperă, precum și de

numărul și de calitatea destinatarilor săi. Principiul previzibilității legii nu se opune ideii ca persoana în cauză să fie determinată să recurgă la îndrumări clarificatoare pentru a putea evalua, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea rezulta dintr-o anumită faptă. Este, în special, cazul profesioniștilor, care sunt obligați să dea dovadă de o mare prudență în exercitarea profesiei lor, motiv pentru care se așteaptă din partea lor să acorde o atenție specială evaluării riscurilor pe care aceasta le prezintă (*Cantoni*, paragraful 35, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, *Sud Fondi srl și alții împotriva Italiei*, paragraful 109).

31. Având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea de Strasbourg a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Din nou, deși certitudinea este extrem de dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre. Prin urmare, art. 7 paragraful 1 din Convenție nu poate fi interpretat ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale pe calea interpretării judiciare de la un caz la altul, cu condiția ca rezultatul să fie coerent cu substanța infracțiunii și să fie în mod rezonabil previzibil (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza *S.W. împotriva Regatului Unit*, paragraful 36, *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragrafele 36 și 37, *Kafkaris*, paragraful 141, *Del Rio Prada împotriva Spaniei*, paragrafele 92 și 93).

32. Curtea Constituțională constată că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală nu aduc atingere nici prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, și nici celor ale art. 16 alin. (2) privind principiul potrivit căruia „nimeni nu este mai presus de lege”. Așa cum a statuat Curtea în jurisprudența sa, art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 323 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015). Pe de altă parte, prezenta decizie nu examinează statutul medicului din sistemul privat de sănătate.

33. În fine, prevederile art. 21 alin. (3) din Constituție referitor la dreptul la un proces echitabil nu sunt aplicabile în cauza de față, care privește dispoziții de drept penal substanțial. De asemenea nu sunt aplicabile nici prevederile constituționale ale art. 26 alin. (1) referitor la ocrotirea vieții intime, familiale și private și nici cele ale art. 45 privind libertatea economică.

34. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandru Mihail Boțianu în Dosarul nr. 7.932/102/2012 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și constată că dispozițiile art. 175 alin. (1) lit. b) teza a doua din Codul penal în interpretarea dată prin Decizia nr. 26 din 3 decembrie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Târgu Mureș — Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 octombrie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru declararea zilei de 24 martie 2016 zi de doliu național pe teritoriul României

În memoria victimelor atacurilor teroriste de la Bruxelles din data de 22 martie 2016,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 6 din Legea nr. 75/1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se declară ziua de 24 martie 2016 zi de doliu național pe teritoriul României.

Art. 2. — (1) În ziua de 24 martie 2016, toate instituțiile și autoritățile publice centrale și locale au obligația arborării drapelului României în bernă.

(2) Drapelul României în bernă se mai arborează:

a) la sediile partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, instituțiilor de învățământ de orice grad, instituțiilor de cultură și misiunilor diplomatice ale României;

b) la punctele pentru trecerea frontierei, precum și în aeroporturi, porturi, gări și autogări;

c) ca pavilion pe navele de orice fel și pe alte ambarcațiuni ce navighează sub pavilion românesc.

(3) Aceeași obligație revine și persoanelor fizice, dacă arborează drapelul României la domiciliu sau la reședință.

Art. 3. — În ziua de 24 martie 2016, posturile naționale de radio și televiziune, precum și instituțiile de cultură își vor adapta programul în mod corespunzător.

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:
p. Ministrul afacerilor externe,
Alexandru Victor Micula,
secretar de stat
Secretarul general al Guvernului,
Sorin Sergiu Chelmu

București, 23 martie 2016.
Nr. 171.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

REGULAMENT**privind aplicarea principiilor de governanță corporativă de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară**

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1), art. 5, art. 6 alin. (2), precum și ale art. 7 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 17—25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările ulterioare, ale art. 1 alin. (6) și ale art. 12—20 din Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 24 lit. o) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 26 și art. 179 alin. (4) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de 9 martie 2016,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezentul regulament.

CAPITOLUL I**Dispoziții generale**

Art. 1. — (1) Prezentul regulament stabilește cadrul normativ unitar de aplicare a principiilor guvernantei corporative la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., și promovează dezvoltarea guvernantei corporative în condițiile aplicării celor mai bune practici și realizării unui management prudent.

(2) Prezentul regulament stabilește un set de cerințe care stau la baza aplicării principiilor guvernantei corporative de către entitățile reglementate prevăzute la art. 3.

Art. 2. — (1) Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificația prevăzută în legislația specifică aplicabilă entităților reglementate, precum și semnificațiile prevăzute la alin. (2).

(2) În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *conducere executivă/conducere superioară* — persoane care, potrivit actelor constitutive și/sau hotărârii structurilor statutare ale entității reglementate, sunt împuternicite să conducă și să coordoneze activitatea curentă a acesteia și sunt investite cu competența de a angaja răspunderea societății, respectiv directorii numiți de consiliul de administrație, în cazul administrării în sistem unitar, sau directoratul numit de consiliul de supraveghere, în cazul administrării în sistem dualist; nu se includ în această categorie persoanele care asigură conducerea nemijlocită a compartimentelor și a sediilor secundare din cadrul entității reglementate;

b) *conflict de interes* — acea situație sau împrejurare care poate să apară în procesul operațional sau decizional, în care interesul personal, direct ori indirect, al personalului și membrilor structurii de conducere/persoanelor care dețin funcții-cheie în cadrul entității reglementate contravine interesului acesteia, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea în luarea deciziilor, raționamentul profesional ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor aferente atribuțiilor sau care ar putea afecta, prin natura sa, integritatea ori stabilitatea entității reglementate și a pieței financiare;

c) *competență și experiență profesională* — ansamblu de cunoștințe teoretice și practice dobândite de o persoană în cadrul activității sale;

d) *consiliu* — consiliul de administrație în cazul administrării în sistemul unitar, consiliul de supraveghere în cazul administrării în sistemul dualist;

e) *entitate reglementată* — societate autorizată, reglementată și supravegheată de către A.S.F., care desfășoară activitățile și operațiunile prevăzute în legislația specifică aplicabilă;

f) *governanță corporativă* — ansamblul principiilor care stau la baza administrării unei entități reglementate, având ca scop protejarea și armonizarea intereselor tuturor categoriilor de participanți la activitatea entității reglementate, respectiv administratori, directori, angajați, clienți și parteneri de afaceri, autorități centrale și locale etc.;

g) *părți interesate* — angajați, consumatori de produse financiare și/sau furnizori de produse sau servicii oferite de entitatea reglementată;

h) *persoane care dețin funcții-cheie* — persoane ale căror atribuții au o influență semnificativă asupra realizării obiectivelor strategice ale entității reglementate, care nu fac parte din structura de conducere, îndeplinind în cadrul entității reglementate, conform legislației specifice aplicabile, după caz, atribuțiile de:

(i) evaluare și administrare a riscurilor/managementul riscurilor;

(ii) control intern/conformitate;

(iii) audit intern;

(iv) director de investiții, în cadrul administratorilor de fonduri de pensii private;

(v) actuar;

i) *structură de conducere* — membrii consiliului și conducerea executivă/conducerea superioară.

Art. 3. — Prezentul regulament se aplică de către următoarele categorii de entități, denumite în continuare *entități reglementate*:

a) societăți de servicii de investiții financiare;

b) societăți de administrare a investițiilor;

c) organisme de plasament colectiv/fonduri de investiții alternative (FIA), constituite prin act constitutiv;

d) administratori de fonduri de investiții alternative (AFIA);

e) depozitari centrali;

- f) case de compensare/contrapărți centrale;
- g) operatori de piață/sistem;
- h) societăți de asigurare și/sau reasigurare;
- i) administratori ai fondurilor de pensii administrate private și administratori ai fondurilor de pensii facultative.

Art. 4. — (1) Entitățile reglementate prevăzute la art. 3 au obligația să adopte măsurile corespunzătoare privind aplicarea unui sistem de guvernare corporativă care să asigure o administrare corectă, eficientă și prudentă bazată pe principiul continuității activității.

(2) Sistemul de guvernare corporativă aplicat trebuie să respecte cel puțin următoarele cerințe:

- a) asigurarea unei structuri organizatorice transparente și adecvate;
- b) alocarea adecvată și separarea corespunzătoare a responsabilităților;
- c) administrarea corespunzătoare a riscurilor/managementul riscurilor;
- d) adecvarea politicilor și strategiilor, precum și a mecanismelor de control intern;
- e) asigurarea unui sistem eficient de comunicare și de transmitere a informațiilor;
- f) aplicarea unor proceduri operaționale solide care să împiedice divulgarea informațiilor confidențiale.

Art. 5. — Membrii consiliului, conducerea executivă/conducerea superioară, precum și persoanele care dețin funcții-cheie în cadrul entității reglementate trebuie să dețină competență și experiență profesională, precum și o bună reputație și integritate.

Art. 6. — Entitățile reglementate au obligația să aplice și să mențină politici și proceduri corespunzătoare pentru a se asigura că membrii consiliului, cei ai conducerii executive/conducerii superioare și persoanele care dețin funcții-cheie îndeplinesc în permanență cerințele de bună reputație și integritate, conform reglementărilor în materie.

CAPITOLUL II

Responsabilitățile consiliului

Art. 7. — Structura și componența consiliului unei entități reglementate sunt stabilite în conformitate cu cerințele legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de entități reglementate, astfel încât acesta să își îndeplinească în mod eficient obligațiile ce îi revin.

Art. 8. — Responsabilitățile de bază ale consiliului cu privire la aplicarea principiilor guvernării corporative se menționează în actul constitutiv al entității reglementate și se dezvoltă în politicile interne și/sau regulamentele interne în conformitate cu legislația specifică aplicabilă fiecărei categorii de entități reglementate.

Art. 9. — Consiliul poate constitui, în funcție de natura, amploarea și complexitatea activității entității reglementate, comitete consultative însărcinate cu elaborarea de recomandări fundamentate pentru consiliu.

Art. 10. — Delegarea responsabilităților consiliului către conducerea executivă/conducerea superioară se efectuează în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de entități reglementate.

Art. 11. — (1) Consiliul este responsabil pentru managementul strategic al entității reglementate, îndeplinirea obiectivelor stabilite și, în funcție de sistemul de administrare al entității reglementate, elaborează/avizează planul de afaceri și are obligația ca, în baza unor dispoziții formale și transparente, să efectueze evaluarea poziției financiare a entității reglementate.

(2) Consiliul are obligația de a stabili criteriile relevante de monitorizare a rezultatelor activității conducerii executive/conducerii superioare și a entității reglementate în ansamblu și de a evalua anual modul de aplicare a criteriilor.

Art. 12. — Activitățile desfășurate de către entitatea reglementată și perspectivele de dezvoltare ale acesteia se analizează cel puțin o dată pe an de către consiliu.

Art. 13. — Consiliul are responsabilitatea de a se asigura că există un cadru adecvat de verificare a modului în care se aplică legislația specifică privind raportarea către A.S.F.

Art. 14. — Consiliul poate stabili cu auditorul financiar un cadru formal și transparent prin intermediul căruia să i se furnizeze informații corecte, complete și la timp referitoare la modul în care se aplică principiile și practicile de raportare financiară, inclusiv cele de raportare prudențială.

Art. 15. — Consiliul are responsabilitatea de a se asigura că există un cadru adecvat de verificare a informațiilor transmise către A.S.F., la solicitarea acesteia, privind anumite acțiuni întreprinse de entitatea reglementată.

Art. 16. — (1) Consiliul analizează adecvarea, eficiența și actualizarea sistemului de administrare/management al riscului în vederea gestionării eficiente a activelor deținute de către entitatea reglementată, precum și modul de administrare a riscurilor aferente la care aceasta este expusă.

(2) Sistemul de administrare/management al riscului prevăzut la alin. (1) asigură concordanța activităților de control cu riscurile generate de activitățile și procesele care fac obiectul controlului.

Art. 17. — (1) Sistemul de control intern al entității reglementate se instituie la un nivel ierarhic adecvat și raportează direct consiliului sau conducerii executive/conducerii superioare, după caz, este independent de structurile organizatorice operaționale și de cele de suport pe care le controlează și monitorizează.

(2) Sistemul de control intern al entității reglementate asigură verificarea adecvării proceselor de identificare, evaluare, monitorizare, gestionare și raportare a riscurilor, a fiabilității informațiilor financiare și nefinanciare raportate intern și extern și a conformității acestora cu legislația specifică aplicabilă, precum și cu deciziile interne ale entității reglementate.

Art. 18. — (1) Consiliul se asigură de respectarea cerințelor privind externalizarea/delegarea unor activități operaționale sau funcții, atât înainte de efectuarea acesteia, cât și pe toată durata externalizării/delegării.

(2) Externalizarea/Delegarea unor activități operaționale sau funcții se realizează doar în condițiile aplicării legislației specifice și în condițiile în care nu va avea niciuna dintre următoarele consecințe:

- a) deteriorarea semnificativă a calității sistemului de guvernare al entității reglementate;
- b) creșterea nejustificată a riscului operațional;
- c) imposibilitatea A.S.F. de a monitoriza respectarea de către entitatea reglementată a obligațiilor care îi revin;
- d) împiedicarea furnizării de servicii continue și de calitate către consumatorii de produse financiare.

Art. 19. — (1) Consiliul analizează și stabilește politica de remunerare a entității reglementate astfel încât aceasta să corespundă strategiei de afaceri, obiectivelor și intereselor pe termen lung și să cuprindă măsuri pentru prevenirea apariției conflictelor de interese.

(2) Consiliul se asigură că toate angajamentele referitoare la remunerare sunt structurate corect și responsabil și că politicile de remunerare permit și promovează o administrare eficientă a riscurilor fără a conduce la o asumare de riscuri care să depășească nivelul toleranței la risc al entității reglementate.

(3) Politica de remunerare se stabilește în baza unei analize fundamentate a performanței individuale a celui remunerat,

corelată cu performanța colectivă, a unei repartizări judicioase a cheltuielilor entității reglementate, acolo unde este posibil, precum și având în vedere evitarea stabilirii unor stimulente care să încurajeze asumarea excesivă de riscuri.

Art. 20. — Nivelul remunerației se stabilește în strânsă concordanță cu responsabilitățile și angajamentele aferente atribuțiilor.

Art. 21. — Consiliul și conducerea executivă/conducerea superioară, după caz, au obligația de a comunica cu părțile interesate în baza unei strategii de comunicare care respectă cel puțin următoarele cerințe:

a) asigurarea unui tratament echitabil pentru acționari și părți interesate;

b) comunicarea informațiilor în timp util;

c) asigurarea unui cadru transparent de comunicare.

Art. 22. — (1) Pentru grupurile în care societatea-mamă își are sediul în România și este una dintre entitățile reglementate prevăzute la art. 3, consiliul societății-mamă are responsabilitatea generală de a asigura o guvernare internă adecvată în cadrul grupului, respectiv un sistem de guvernare corespunzător structurii, activității și riscurilor atât la nivel de grup, cât și la nivel de filiale.

(2) Consiliul societății-mamă stabilește un sistem de guvernare care să contribuie la o supraveghere eficientă a filialelor sale și care să ia în considerare natura, amploarea și complexitatea riscurilor la care se expun grupul și filialele, respectând în același timp responsabilitățile juridice și de guvernare aferente filialelor.

(3) Consiliul filialei aplică principii și politici de guvernare internă similare cu cele ale societății-mamă, cu excepția cazului în care există alte cerințe legale care conduc la stabilirea unor politici proprii.

(4) Consiliul filialei împreună cu cel al societății-mamă care are sediul în România și este una dintre entitățile reglementate prevăzute la art. 3 evaluează deciziile și practicile la nivel de grup pentru a se asigura că acestea nu conduc la nerespectarea dispozițiilor legale sau a normelor prudențiale aplicabile filialei și nu afectează administrarea sănătoasă și prudentă.

CAPITOLUL III

Responsabilitățile conducerii executive/conducerii superioare și ale persoanelor care dețin funcții-cheie

Art. 23. — Conducerea executivă/Conducerea superioară este responsabilă pentru administrarea și buna desfășurare a activităților entității reglementate, inclusiv pentru punerea în aplicare a politicilor, strategiilor și atingerea obiectivelor.

Art. 24. — (1) Entitățile reglementate au obligația să includă în procedurile/politicile/reglementările lor interne prevederi privind recrutarea și selectarea membrilor conducerii executive/conducerii superioare și reînnoirea mandatului celor existenți.

(2) Entitățile reglementate se asigură că membrii conducerii executive/conducerii superioare dovedesc competență profesională și experiență relevante în conformitate cu activitatea desfășurată și adecvate atribuțiilor alocate, cunoștințe privind legislația aplicabilă și bunele practici și că dau dovadă de bună reputație și integritate.

Art. 25. — Pentru îndeplinirea atribuțiilor și exercitarea competențelor, conducerea executivă/conducerea superioară acționează într-un cadru bine structurat, cu obiective specifice, clar definite și în conformitate cu legislația specifică aplicabilă fiecărei categorii de entități reglementate.

Art. 26. — Conducerea executivă/Conducerea superioară furnizează consiliului informații calitative și cantitative în timp util, la solicitarea acestuia sau din proprie inițiativă ca urmare a îndeplinirii atribuțiilor în mod operativ și eficient.

Art. 27. — Conducerea executivă/Conducerea superioară este responsabilă pentru integralitatea și corectitudinea raportărilor și a altor informații cu privire la activitatea și situația financiară a entității reglementate, conform legislației specifice aplicabile.

Art. 28. — Conducerea executivă/Conducerea superioară se asigură că informațiile prevăzute la art. 15 sunt disponibile conform legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de entități reglementate și că termenul de raportare a informațiilor este respectat.

Art. 29. — Atribuțiile funcțiilor-cheie sunt alocate, conform legislației specifice aplicabile fiecărei categorii de entități reglementate, unor persoane care dețin competență și experiență profesională.

Art. 30. — Entitatea reglementată aplică proceduri interne privind evaluarea bunei reputații și integrității atât pentru personalul propriu din funcțiile-cheie, cât și pentru personalul din funcții-cheie externalizate.

Art. 31. — Entitățile reglementate au obligația de a include în procedurile interne prevederi privind transmiterea informațiilor necesare îndeplinirii atribuțiilor funcțiilor-cheie.

CAPITOLUL IV

Conflictele de interese și gestionarea acestora

Art. 32. — Consiliul are responsabilitatea de a se asigura de dezvoltarea și aplicarea standardelor etice și profesionale pentru a asigura un comportament profesional și responsabil la nivelul entității reglementate în vederea prevenirii apariției conflictelor de interese.

Art. 33. — Consiliul, conducerea executivă/conducerea superioară și personalul angajat au obligația să respecte standardele menționate la art. 32 și să acționeze cu diligența cuvenită, să relaționeze cu onestitate și în mod deschis, atât intern, cât și extern.

Art. 34. — Entitatea reglementată emite proceduri privind identificarea conflictelor de interese și gestionarea acestora și le supune aprobării consiliului.

Art. 35. — (1) În procesul de identificare a conflictelor de interese potențiale și consumate se au în vedere următoarele aspecte, fără ca enumerarea să fie limitativă:

a) conflictul de interese potențial apare în situația în care există indicii privind existența unor interese personale care, dacă ar trebui luată o decizie, ar putea duce la apariția uneia dintre următoarele situații:

(i) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea obține un câștig financiar ori ar putea evita o pierdere financiară, pe seama entității reglementate;

(ii) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea avea un interes în legătură cu rezultatul unui serviciu ori al unei activități furnizate entității reglementate sau unui alt client ori cu privire la o tranzacție efectuată în numele entității reglementate sau al unui alt client, interes care este diferit de interesul entității reglementate cu privire la acel rezultat;

(iii) acea persoană sau o persoană apropiată ar putea beneficia de un stimulent financiar sau de altă natură pentru a favoriza o societate, pe seama entității reglementate;

b) conflictul de interese consumat rezultă din participarea la luarea unei decizii cu privire la care există un interes personal care a dus la apariția uneia din situațiile prevăzute la lit. a).

(2) În sensul prevederilor alin. (1), entitatea reglementată emite proceduri referitoare la identificarea relațiilor, serviciilor, activităților sau tranzacțiilor unei entități reglementate în care pot apărea conflicte de interese.

(3) Pentru grupurile în care societatea-mamă are sediul în România, iar societatea-mamă este una dintre entitățile reglementate prevăzute la art. 3, aceasta ia în considerare și echilibrează interesele tuturor filialelor sale și analizează modul în care aceste interese contribuie la scopul și interesele comune ale grupului în ansamblul său pe termen lung.

Art. 36. — (1) Procedura privind gestionarea conflictelor de interese stabilește modul de gestionare a conflictelor de interese și cuprinde referiri la etapele de parcurs, tratamentul aplicat și măsurile întreprinse în situațiile în care nu este respectată procedura.

(2) Procedura menționată la alin. (1) cuprinde informații cu privire la cel puțin următoarele aspecte:

a) separarea adecvată a atribuțiilor, cum ar fi încredințarea unor activități de natură să genereze situații conflictuale din lanțul de tranzacții sau servicii unor persoane diferite;

b) încredințarea responsabilităților de supraveghere și raportare pentru activitățile care generează conflicte de interese unor persoane diferite;

c) identificarea persoanelor care, din afara entității reglementate, pot avea o influență negativă asupra acesteia cu privire la activitățile în cauză.

Art. 37. — (1) Conflictelor de interese consumate și potențiale sunt comunicate conducerii executive/conducerii superioare în conformitate cu legislația specifică aplicabilă și sunt gestionate și soluționate potrivit procedurii prevăzute la art. 36.

(2) Conflictelor de interese consumate și potențiale în care s-ar afla conducerea executivă/conducerea superioară și funcțiile-cheie sunt comunicate și consiliului, în conformitate cu legislația specifică aplicabilă și sunt gestionate și soluționate potrivit procedurii prevăzute la art. 36.

Art. 38. — (1) Consiliul se asigură că la nivelul entității reglementate sunt aplicate proceduri interne de avertizare corespunzătoare pentru comunicarea suspiciunilor reale și semnificative ale personalului angajat cu privire la modul de administrare a activității.

(2) Procedurile prevăzute la alin. (1) asigură confidențialitatea persoanelor care comunică suspiciunile în afara canalelor normale de raportare, cum ar fi prin funcția de conformitate sau funcția de audit intern.

(3) Mijloacele de avertizare prevăzute de procedura menționată la alin. (1) pot fi utilizate de întreg personalul angajat din cadrul entității reglementate, informațiile relevante fiind puse la dispoziția conducerii executive/conducerii superioare sau a consiliului, după caz.

Art. 39. — Consiliul, conducerea executivă/conducerea superioară și persoanele care dețin funcții-cheie asigură segregarea activităților la nivel individual sau la nivel de entitate reglementată și aplicarea unor politici interne/regulamente interne pentru evitarea apariției conflictelor de interese directe sau indirecte, având în vedere cel puțin următoarele aspecte:

a) alocarea de atribuții suplimentare persoanelor care dețin funcții-cheie se efectuează astfel încât să nu se genereze conflict de interese și să se respecte restricțiile stabilite prin legislația specifică aplicabilă fiecărei categorii de entități reglementate;

b) interzicerea participării unei persoane care se află într-o stare de conflict de interese la procesul decizional care are legătură cu starea de conflict.

Art. 40. — În cazul în care se constată existența unui conflict de interese, consiliul și conducerea executivă/conducerea superioară au obligația gestionării situației pentru anularea sau minimizarea efectelor conflictului de interese prin gestionarea adecvată a situației create.

CAPITOLUL V

Administrarea/Managementul riscurilor și funcția de administrare/management a/al riscurilor

Art. 41. — Entitatea reglementată aplică proceduri și strategii pentru administrarea/managementul riscurilor și stabilește condițiile în care acestea sunt revizuite periodic.

Art. 42. — Consiliul aprobă apetitul și limitele toleranței la risc ale entității reglementate, precum și procedura pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea și raportarea riscurilor semnificative la care este sau poate fi expusă entitatea reglementată.

Art. 43. — Procedura pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea și raportarea riscurilor semnificative prevăzută la art. 42 cuprinde referiri la cel puțin următoarele aspecte:

a) definirea categoriilor de risc și metodelor de evaluare a acestora;

b) prezentarea modului în care entitatea reglementată gestionează fiecare categorie și zonă de risc relevantă, precum și eventuale acumulări de riscuri;

c) menționarea limitelor de toleranță la risc pentru fiecare categorie de risc relevantă în funcție de apetitul general de risc, în conformitate cu cerințele specifice legislației în domeniu;

d) stabilirea frecvenței și descrierea conținutului testelor de stres periodice și prezentarea situațiilor care justifică realizarea ad-hoc a altor teste de stres.

Art. 44. — Consiliul, conducerea executivă/conducerea superioară, după caz, se asigură că la nivelul entității reglementate este aplicată procedura menționată la art. 42, iar în aplicarea acesteia sunt utilizate instrumente, tehnici și mecanisme adecvate.

Art. 45. — Evaluarea eficienței sistemului de administrare/management a/al riscurilor adoptat de entitatea reglementată se realizează de către consiliu semestrial în baza raportului de risc, în funcție de politicile, procedurile și controalele efectuate.

Art. 46. — Funcția de administrare/management a/al riscurilor raportează conducerii executive/conducerii superioare riscurile identificate ca fiind potențial semnificative în conformitate cu procedura aplicată.

Art. 47. — Funcția de administrare/management a/al riscurilor are obligația să raporteze cu privire la zonele de risc specifice atât din proprie inițiativă, cât și la cererea consiliului sau a conducerii executive/conducerii superioare.

Art. 48. — (1) Entitatea reglementată elaborează planuri clare de acțiune pentru asigurarea continuității activității și pentru situațiile de urgență în vederea eliminării riscurilor sau minimizării acestora.

(2) Planurile pentru asigurarea continuității activității și pentru situațiile de urgență sunt evaluate semestrial de către consiliu și conducerea executivă/conducerea superioară.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 49. — (1) Entitățile reglementate au obligația să depună la A.S.F. declarația privind aplicarea principiilor de guvernare corporativă, întocmită conform anexei care face parte integrantă din prezentul regulament, în termen de 30 de zile de la data aplicării acestuia.

(2) Raportul anual al entităților reglementate este însoțit de o notă explicativă în care sunt descrise evenimentele relevante în legătură cu aplicarea prevederilor prezentului regulament, înregistrate în cursul exercițiului financiar pentru care este întocmit raportul.

Art. 50. — Dispozițiile prezentului regulament se completează cu prevederile specifice referitoare la sistemul de

governanță stipulate în legislația specifică aplicabilă entităților reglementate.

Art. 51. — Nerespectarea prevederilor prezentului regulament se sancționează de către A.S.F. în conformitate cu legislația specifică aplicabilă entității reglementate.

Art. 52. — Prezentul regulament se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, intră în vigoare la data publicării acestuia și se aplică începând cu 1 ianuarie 2017.

Art. 53. — La data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă Dispunerea de măsuri a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 17/11.11.2009, Avizul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 43/2010, Dispunerea de măsuri a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 1/18.01.2010 și Dispunerea de măsuri a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 22/23.12.2010.¹

p. Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Gheorghe Cornel Coca Constantinescu

București, 15 martie 2016.

Nr. 2.

¹ Actele prevăzute la art. 53 nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ANEXĂ

Declarație privind aplicarea principiilor de governanță corporativă

Nr. crt.	Reguli de aplicare a principiilor guvernantei corporative	Conformitate		Dacă NU — explicații
		DA	NU	
1.	Entitatea reglementată a menționat în actul constitutiv responsabilitățile de bază ale consiliului cu privire la implementarea și respectarea principiilor guvernantei corporative.			
2.	În politicile interne și/sau regulamentele interne sunt definite structurile de governanță corporativă, funcțiile, competențele și responsabilitățile consiliului și conducerii executive/conducerii superioare.			
3.	Raportul anual al entității reglementate este însoțit de o notă explicativă în care sunt descrise evenimentele relevante în legătură cu aplicarea principiilor guvernantei corporative, înregistrate în cursul exercițiului financiar.			
4.	Entitatea reglementată a elaborat o strategie de comunicare cu părțile interesate pentru a asigura o informare adecvată.			
5.	Structura consiliului asigură, după caz, un echilibru între membrii executivi și neexecutivi, astfel încât nicio persoană sau grup restrâns de persoane să nu influențeze procesul decizional.			
6.	Consiliul se întrunește cel puțin o dată la 3 luni pentru monitorizarea desfășurării activității entității reglementate.			
7.	Consiliul sau conducerea executivă/conducerea superioară, după caz, examinează în mod regulat politicile privind raportarea financiară, controlul intern și sistemul de administrare/management a/al riscurilor adoptat de entitatea reglementată.			
8.	În activitatea sa, consiliul are suportul unor comitete consultative care emit recomandări cu privire la diverse tematici ce fac obiectul procesului decizional.			
9.	Comitetele consultative înaintează consiliului materiale/rapoarte privind tematicile încredințate de acesta.			
10.	În procedurile/politicile/reglementările interne ale entității reglementate sunt prevederi privind selectarea candidaturilor pentru persoanele din conducerea executivă/conducerea superioară, numirea persoanelor noi sau reînnoirea mandatului celor existente.			
11.	Entitatea reglementată se asigură că membrii conducerii executive/conducerii superioare beneficiază de pregătire profesională, pentru ca aceștia să își îndeplinească atribuțiile eficient.			
12.	Funcțiile-cheie sunt stabilite astfel încât să fie adecvate structurii organizatorice a entității reglementate și în conformitate cu reglementările aplicabile acesteia.			

Nr. crt.	Reguli de aplicare a principiilor guvernanței corporative	Conformitate		Dacă NU — explicații
		DA	NU	
13.	Consiliul analizează în mod regulat eficiența sistemului de control intern al entității reglementate și modul de actualizare pentru a asigura o gestionare riguroasă a riscurilor la care este expusă entitatea reglementată.			
14.	Comitetul de audit face recomandări consiliului privind selectarea, numirea și înlocuirea auditorului financiar, precum și termenii și condițiile remunerării acestuia.			
15.	Consiliul analizează cel puțin o dată pe an și se asigură că politicile de remunerare sunt consistente și au un management al riscurilor eficient.			
16.	Politica de remunerare a entității reglementate este prevăzută în reglementările interne care vizează implementarea și respectarea principiilor guvernanței corporative.			
17.	Consiliul a adoptat o procedură în scopul identificării și soluționării adecvate a situațiilor de conflict de interese.			
18.	Conducerea executivă/Conducerea superioară, după caz, informează consiliul asupra conflictelor de interese în condițiile apariției acestora și nu participă la procesul decizional care are legătură cu starea de conflict, dacă aceste structuri sau persoane sunt implicate în starea de conflict respectivă.			
19.	Consiliul analizează cel puțin o dată pe an eficiența sistemului de administrare/management al riscurilor entității reglementate.			
20.	Entitatea reglementată a elaborat proceduri privind identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor semnificative la care este sau poate fi expusă.			
21.	Entitatea reglementată deține planuri clare de acțiune pentru asigurarea continuității activității și pentru situațiile de urgență.			

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

